

týždenník pre slovenský vidieč

farmár

25 | 2008 42. týždeň | Ročník I. | Cena 33 Sk (1,09 €)

www.tyzenmikfarmar.sk

HORÚCA TÉMA

Americký krach
ohrozí celý svet!

OBJAV FARMÁRA

Pani Letíciu ani dve
osmičky nezložili

ANALÝZA

Zemiaky sa stáhujú
na juh Slovenska

TV
PROGRAM

BOLI SME ZVEDAVÍ

Záhradníčka
Zdenka Predná:
Spev, alebo...?

Boris MADERIČ, Jozef CHAVKO | spolupracovníci

Drop fúzatý
patrí medzi
najohrozenejšie
druhy živočíchov.

Ešte pred sto rokmi
na Slovensku narátali
2 400 jedincov,
v polovici
20. storočia už
len polovicu.

VRÁTIA SA DROPY na Slovensko?

Vkrajine dropa nastali radikálne zmeny. Pri ošetrovaní rozsiahlych pestovaných porastov sa začali používať agresívne a toxicke chemicke látky, ktoré spôsobili úbytok hmyzu ako potravnej bázy pre dropa a v mnohých prípadoch aj ich priamy úhyn či poruchy pri rozmnožovaní. Pestru paletu rôznorodých plodín nahradili kultúry, ktoré sú pre dropa nevyhovujúce. Nastala rozsiahla výstavba, budovali sa inžinierske siete a elektrické vedenia... Výsledkom je fakt, že drop sa ocitol na území Slovenska na hranici zániku.

Posledné hniedzenia

Od roku 2006 drop u nás nehnieddi. V oblasti, ktorá v blízkosti troch hraníc – Slovenska, Rakúska a Maďarska, pri Bratislave, zimuje prevažná časť západopanónskej populácie dropa fúzatého. Tu možno v zimných mesiacoch pozorovať kŕdele s 200 až 250 jedincami! Tieto vďaka odbornému manažmentu maďarských a rakúskych odborníkov dokázali prežiť v náročných podmienkach súčasného

obhospodarovania krajiny pomocou tzv. agroenvironmentálnych schém. Drop sa bez pomoci človeka nedokáže prispôsobiť dramatickým zmenám. Súčasný stav poznania biológie a ekologických nárokov tohto impozantného druhu je na vysokej úrovni. Vie me, čo potrebuje, existujú ovarené schémy ekologizácie krajiny, ale to nestačí, ak sa v spoločnosti nevytvoria podmienky podpory pre poľnohospodárov, ktorí majú záujem prispiť k ochrane dropov zmenou obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy. V snahe zachrániť dropa pre Slovensko spojili ochranári sily a vypracovali projekt Ochrana dropa fúzatého na Slovensku, ktorý v roku 2004 schválila Európska komisia. Projekt LIFE05 NAT/SK/000115 sa spolufinancuje prostredníctvom Finančného nástroja pre životné prostredie. Príjemcom projektu s celkovým rozpočtom

2 040 000 eur (z toho grant z LIFE predstavuje 1 500 000 eur) je Štát na ochranu prírody Slovenskej republiky, ktorá ho od roku 2005 realizuje v spolupráci so Slovenskou ornitologickou spoločnosťou/BirdLife Slovensko. Ochrannou dravcov na Slovensku, obcou Lehnice a Poľovníckym združením Lehnice v dvoch projektových územiach – v Chránených vtáčích územiach Syslovské polia a Lehnice. Ukončenie sa predpokladá v decembri 2009.

Spolupráca s poľnohospodármi

V projektových územiach vyhlásených na ochranu dropa fúzatého doteraz Štát na ochranu prírody Slovenskej repub-

liky vykúpila 44 ha poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sa postupne realizuje obnova trávnych porastov v súlade s ekologickými požiadavkami dropa.

Okrem toho, vďaka aktívnej spolupráci projektového tímu a poľnohospodárov v Lehniciach, sa podarilo vytvoriť biotopy pre dropa na ploche s výmerou vyššou ako 300 ha.

Už v roku 2006 zaznamenali prvý výskyt sliepkov dropa fúzatého na tomto území.

Cieľom opatrení je formou kompenzačných platieb motivovať a zároveň aj pomôcť poľnohospodárom a lesníkom, aby obhospodarovali pôdu v súlade s ekologickými nárokmi ohrozených druhov. Prostredníctvom týchto opatrení sa vyriešila aj spoločenská objednávka zo strany poľnohospodárov a lesníkov na kompenzačné platby. Ostáva už len na poľnohospodároch a lesníkoch, aby možnosti čerpania finančných prostriedkov aj využili.

tasr | foto